

Секція «ВИЩА МАТЕМАТИКА»

«ПІОНЕР КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ - ВІКТОР МИХАЙЛОВИЧ ГЛУШКОВ».

Автор: ст. гр. БЦІ-18 Розуменко Михайло Вікторович

Керівник: Стасенко О.М

Віктор Михайлович Глушков – видатний український вчений, піонер комп'ютерної техніки, автор фундаментальних праць у галузі кібернетики, обчислювальної техніки та математики, був головою наукової школи кібернетики, лауреат численних премій та нагород. Глушков народився 24 серпня 1923 року в Ростові-на-Дону у родині службовців. Його батько – Михайло Іванович Глушков родом зі Станиці Луганської, а мати з станиці Каменської. Віктор закінчив школу у 1941 році, відзначившись золотою медаллю. Вищу освіту отримав в Новочеркаському політехнічному інституті та Ростовському державному університеті. У 1951 році захистив кандидатську дисертацію, у грудні 1955 – докторську. У 1962 році Глушков засновує Інститут кібернетики АН УРСР (Нині інститут кібернетики імені В.М. Глушкова).

Коли Глушков здобував вищу освіту, термін «Кібернетика» мав зовсім негативне забарвлення, казали, ніби це наука «гнилого буржуазного світу, що намагається перетворити людину на придаток машини». Але зовсім скоро, після скинення бомби на «Хіросіма» та «Нагасакі», Кремль зрозумів, що США опереджають їх у розвитку техніки. Стала потреба в тому, аби створити програмне забезпечення для підводних човнів, для розрахунку траєкторій руху ракет та ворожих літаків. Для цього був потрібен командуючий кібернетик - саме Віктор Глушков ідеально підійшов на цю посаду. Вже у 32 роки він вирішив п'яту проблему Гільберта і на основі цього захистив докторську дисертацію. У 33 роки Глушкова переводять у Київ, і місто стане епіцентром розвитку комп'ютерних інновацій у Радянському Союзі. В 1962 році під керівництвом Глушкова було

створено першу напівпровідникову керуючу машину широкого призначення «Дніпро». Ще за рік – ЕОМ «Промінь» для інженерних розрахунків, що міг виконувати 1000 операцій додавання або 100 операцій множення за хвилину. У середині шістдесятих науковець береться вдосконалювати малі машини і на світ з'являється комп'ютер «Мир-1». Операційної пам'яті всього 4 кілобайти, але швидкість обрахунку зросла до двохсот операцій за секунду. У 1967 році на виставці у Лондоні цей комп'ютер придбала компанія «ІВМ», яка тоді була постачальником майже 80% відсотків обчислювальної техніки для Штатів та Європи. За два роки вийде удосконалена модель «Мир-2», яка мала можливість виконувати близько 12 000 операцій за секунду. Влада була в захваті, адже окрім пришвидшених обрахунків, Радянський Союз отримав комп'ютеризовану систему повітряної оборони. Але вчений був не зовсім задоволений цими відкриттями, адже розумів, що це лише мала частина того, на що здатна кібернетика. Глушков хотів ввести автоматизовану систему управління підприємствами. Це повинно було зробити виробництво ефективнішим. Але директори заводів боялися змін, і лише Львівський завод «Електрон» погодився. У 1963 році Віктор запропонував об'єднати усі комп'ютери СРСР в одну мережу. Але Хрущов та Брежнєв відхилили дану пропозицію, посилаючись на те, що це занадто дорогий проект. А якби все вдалося, то ми могли б мати перший прообраз інтернету.

Також учений розробляв алгоритми, за якими електронні пристрої можуть «спілкуватися» з людиною. Віктор Михайлович запевняв, що одного дня з'являться електронні гроші, ми відійдемо від паперів на користь електронного блокноту. Він перетворював фантастику на реальність. Віктор Глушков часто подорожував, допомагав лідерам інших країн у сфері комп'ютерної техніки.

Великий кібернетик пішов з життя 30 січня 1982 року через запущену пухлину довгастого мозку. У лікарні Віктор записував на магнітофон власні спогади та ідеї аж до самої смерті.